

(savivaldybė, mokykla)

_____ klasės (grupės) _____ specialybės mokinio (-ės)

(vardas ir pavardė)

MUZIKOLOGIJA

MUZIKOS ISTORIJOS IR MUZIKOS TEORIJOS TESTAS

2009 m. mokyklinio brandos egzamino užduotis
(pagrindinė sesija)

2009 m. gegužės 28 d.

Trukmė – 1 val. 10 min. (70 min.)

NURODYMAI

- Muzikos istorijos ir muzikos teorijos testas sudarytas iš 6 užduočių. 1–5 užduotims skirta (-os) muzikos kūrinio ištrauka (-os). Ištraukos skambėjimo tvarka nurodyta užduotyje.
- Žvaigždute (*) pažymėti klausimai skirti specialiajam lygmeniui. Muzikos atlikėjų specialybės kandidatams jų atlikti nebūtina. Tačiau teisingai atsakius į šiuos klausimus galima gauti papildomų taškų.
- Dviem žvaigždutėmis (**) pažymėti klausimai skiriami tik specialiajam lygmeniui. Muzikos teorijos ir kompozicijos specialybių kandidatai, atsakę į šiuos klausimus, gali gauti papildomų taškų. Muzikos atlikėjų egzamino darbuose šie klausimai nevertinami.
- Atlikdami užduotis su pateiktais atsakymų variantais, teisingus atsakymus žymėkite apveddami atitinkamas raides. Jeigu savo pasirinkimą keičiate, perbraukite ankstesnę ir aiškiai pažymėkite kitą pasirinktą atsakymą. Jeigu pažymėsite daugiau atsakymų, negu yra teisingų, už kiekvieną pažymėtą neteisingą atsakymą bus atimamas taškas.
- Nerašykite vertintojams skirtose vietose. Atlikdami testą, galite naudotis pieštuku ir trintuku, tačiau galutinius atsakymus užrašykite **mėlynai rašančiu** rašikliu. **Vertinami tik rašikliu pažymėti ar parašyti atsakymai.**

VERTINIMAS

Taškų suma už muzikos istorijos ir muzikos teorijos testą	
---	--

Vertinimo komisijos pirmininkas _____
(parašas, vardas ir pavardė)

Vertintojai: (I) _____
(parašas, vardas ir pavardė)

(II) _____
(parašas, vardas ir pavardė)

I. MUZIKOS ISTORIJOS IR MUZIKOS TEORIJOS TESTAS

1 užduotis

Susipažinkite su užduotimi (skiriama 1 minutė).

Netrukus skambės S. Rachmaninovo muzikos kūrinio fragmentas. Klausydami jo atlikite pateiktas užduotis. (Fragmentas skambės du kartus.)

1.1. Koks tai kūrinys?

(kūrinio pavadinimas)

<i>Taškai (0-1)</i>			
---------------------	--	--	--

1.2. Kurio turinio tipo yra skambanti muzika?

A religinė **B** lyrinė **C** fantastinė

<i>Taškai (0-1)</i>			
---------------------	--	--	--

1.3. Pažymėkite teisingus teiginius, susijusius su S. Rachmaninovu.

- A** Kompozitorius išsiugdė savitą stilių, sujungiantį ekspresyvų lyrizmą ir poetinį epiškumą. Muzikinis mąstymas grindžiamas plačiomis, dažniausiai iš vieno motyvo bangomis plėtojamomis, vis prie savo „ašies“ sugrįžtančiomis temomis.
- B** Kompozitorius puoselėjo neoklasicistinį stilių.
- C** S. Rachmaninovas buvo puikus pianistas, sukūręs koncertų fortepijonui žanro šedevrų.
- D** S. Rachmaninovas buvo aktyvus tautinio judėjimo dalyvis.

<i>Taškai (0-2)</i>			
---------------------	--	--	--

1 užduoties taškų suma (0-4)			
-------------------------------------	--	--	--

2 užduotis

Susipažinkite su užduotimi (skiriama 1 minutė).

Netrukus skambės lietuvių muzikos kūrinio fragmentas. Klausydami jo atlikite pateiktas užduotis. (Fragmentas skambės du kartus.)

2.1. Klausydami muzikos nurodykite kūrinio autorių ir kūrinio pavadinimą.

(autorius vardas ir pavardė)

(kūrinio pavadinimas)

<i>Taškai (0-2)</i>			
---------------------	--	--	--

2.2. Nurodykite skambėjusio kūrinio faktūros tipą:

- A monofonija
- B polifonija
- C homofonija

<i>Taškai (0-1)</i>			
---------------------	--	--	--

2.3. Priskirkite lentelėje pateiktus muzikos žanrus nurodytiems faktūros tipams.

<i>invencija</i>	<i>grigališkasis choralas</i>	<i>fuga</i>
<i>kanonas</i>	<i>romansas</i>	<i>kavatina</i>

	Faktūros tipas	Žanras
A	monofonija	
B	polifonija	
C	homofonija	

<i>Taškai (0-6)</i>			
---------------------	--	--	--

2 užduoties taškų suma (0-9)			
-------------------------------------	--	--	--

3 užduotis

Susipažinkite su užduotimi (skiriama 1 minutė).

Netrukus skambės muzikos kūrinio fragmentas. Klausydami jo atlikite pateiktas užduotis. (Fragmentas skambės du kartus.)

Klausydami muzikos užpildykite pateiktą lentelę, pasirinkdami tinkamus atsakymus iš pateiktų:

<i>mišios</i>	<i>monofonija</i>	<i>bažnytinė</i>	<i>grigališkasis choralas</i>	<i>viduramžiai</i>	<i>homofonija</i>
<i>neumos</i>	<i>renesansas</i>	<i>oktoechas</i>	<i>liturginė drama</i>	<i>pasaulietinė</i>	<i>brevis</i>

- A Skambanti muzika yra _____.
- B Ši muzika priskiriama _____ muzikos žanrams.
- C Ši muzika priskiriama _____ epochai.
- D Faktūros tipas, kuriam priskiriama tokia muzika, vadinamas _____.
- E^{1*} Ženkla, kuriais būdavo užrašomos šios giesmės, vadinosi _____.
- F* Dermių sistema, kuria buvo kuriamos šios giesmės, vadinama _____.
- E Svarbiausios Katalikų bažnyčios apeigos yra _____.

3 užduoties taškų suma (0-5(7*))			
---	--	--	--

¹ Žvaigždute pažymėti klausimai yra privalomi specialiajam lygmeniui. Muzikos atlikėjams jų atlikti nebūtina. Tačiau jų pasirinkimas suteikia galimybę gauti papildomų taškų.

4 užduotis

Susipažinkite su užduotimi (skiriama 1 minutė).

Netrukus skambės muzikos kūrinio fragmentas. Klausydami jo atlikite pateiktas užduotis. (Fragmentas skambės du kartus.)

4.1. Klausydami muzikos užpildykite lentelę:²

Autorius <i>(vardas ir pavardė)</i>	Kūrinys	Tonacija	Dalis

<i>Taškai (0–4)</i>			
---------------------	--	--	--

4.2. Kuris Vienos klasikas sukūrė 32 sonatas fortepijonui?

- A J. Haydn
- B W. A. Mozart
- C L. van Beethoven

<i>Taškai (0–1)</i>			
---------------------	--	--	--

4.3. Kuris kompozitorius sukūrė koncertų ciklą „Metų laikai“?

- A A. Vivaldi
- B J. Haydn
- C J. S. Bach

<i>Taškai (0–1)</i>			
---------------------	--	--	--

<i>4 užduoties taškų suma (0–6)</i>			
--	--	--	--

² Visose testo užduotyse už teisingai parašytus kompozitorių vardus ir pavardes originalo kalba, tiksliai kūrinių pavadinimus ir papildomą informaciją jūs turite galimybę gauti vieną papildomą tašką.

5 užduotis

Susipažinkite su užduotimi (skiriama 1 minutė).

Netrukus skambės penkių muzikos kūrinių temos. Klausydami jų atlikite pateiktas užduotis. (Fragmentai skambės du kartus.)

5.1. Kas sukūrė šias temas? Kompozitorių pasirinkite iš pateikto sąrašo.

<i>E. Balsys</i>	<i>G. Fr. Händel</i>	<i>W. A. Mozart</i>	<i>J. S. Bach</i>	<i>F. Liszt</i>
<i>H. Berlioz</i>	<i>R. Schumann</i>	<i>M. Ravel</i>	<i>F. Chopin</i>	<i>B. Dvarionas</i>

Nr.	Kompozitorius
1	
2	
3	
4	
5	

Taškai (0–5)

5.2. Įvardykite skambėjusius kūrinius. Pavadinimus pasirinkite iš pateikto sąrašo.

„Preljudai“	Fuga c-moll („Gerai temperuotas klavyras“, I t.)	Fuga C-dur moll („Gerai temperuotas klavyras“, I t.)	„Fantastinė simfonija“
„Bolero“	Don Žuano arija (op. „Don Žuanas“, I v.)	Sonatos nr. 2 b-moll op. 35, III d. („Gedulo maršas“)	Skudučio baladė (op. „Dalia“, IV v.)

Nr.	Kūrinio pavadinimas
1	
2	
3	
4	
5	

Taškai (0–5)

5.3. Fuga yra:

- A nedidelės apimties imitacinės polifonijos pjesė;
- B polifoninės muzikos žanras, pagrįstas vienos ar kelių temų imitavimu tam tikra tvarka;
- C pagrindinė muzikos kūrinio mintis.

Taškai (0–1)

5 užduoties taškų suma (0–11)

6 užduotis

Susipažinkite su užduotimi (skiriama 1 minutė).

Atlikite pateiktas užduotis, kurios nesiejamos su muzikos pavyzdžiais.

6.1. Šalia muzikos žanro apibūdinimo įrašykite to žanro pavadinimą, pasirinkę tinkamą atsakymą iš pateiktų pavyzdžių:

<i>choralas</i>	<i>kantata</i>	<i>simfoninė poema</i>	<i>simfonija</i>	<i>daina</i>	<i>vokalizė</i>	<i>koncertas</i>
-----------------	----------------	------------------------	------------------	--------------	-----------------	------------------

	Žanro apibūdinimas	Žanro pavadinimas
A	vokalinė pjesė be žodžių, atliekama vien balsiais arba natų pavadinimais	
B	muzikos kūrinys solistui (arba jų grupei) su orkestru	
C	stambios formos vientisinis kūrinys simfoniniam orkestrui, pasižymintis siužetiniu programiškumu	

<i>Taškai (0–3)</i>			
---------------------	--	--	--

6.2. Įrašykite nurodytų kūrinių autorius:

	Kūrinys	Kompozitorius
A	„Gulbės giesmė“	
B	„Allegro barbaro“	
C	„Paskutinės pagonių apeigos“	
D	„Cantus ad futurum“	
E	„Carmina burana“	

<i>Taškai (0–5)</i>			
---------------------	--	--	--

6.3. Kurie du iš 6.2 klausime išvardytų kūrinių yra kantatos?

- A -----
 B -----

<i>Taškai (0–2)</i>			
---------------------	--	--	--

6.4. Apie kokią stilistinę muzikos kryptį kalbama pateiktame tekste?

Realius objektus ar žmones jie vaizdavo smarkiai iškreiptus. To meto kompozitoriai kūrė nervingas, deklamacines melodijas, pabrėžtinai grafiškus muzikinius vaizdus, disonansinę harmoniją, trūkinėjančius ritmus, taip išreiškdami hipertrofuotas emocijas, košmariškas pasaulio vizijas.

 (muzikos krypties pavadinimas)

<i>Taškai (0–1)</i>			
---------------------	--	--	--

6.5. Kurie du teiginiai apibūdina muzikinio stiliaus sampratą?

- A Pagrindinių muzikos žanrų visuma.
- B Plačiausia prasme stiliumi vadinama muzikos srovė (kryptis).
- C Pagrindinių idėjinių, meninių ir raiškos priemonių vienybė.
- D Išraiškos priemonė, kuri grindžiama dėsningu tonų jungimu į sąskambius.
- E Plačiausia prasme stiliumi vadinamas melodijos tipas.

<i>Taškai (0–2)</i>			
---------------------	--	--	--

6.6. Kurie lietuvių muzikos istorijos faktai yra teisingi?

- A XVI–XVII amžiais Vilniuje buvo statomos italų *dramma per musica*.
- B Profesionaliosios lietuvių muzikos istorija trunka apie 100 metų.
- C Daugelis pirmųjų lietuvių profesionalių kompozitorių buvo chorų vadovai arba bažnyčios vargonininkai.
- D M. Petrauskas laikomas lietuvių simfoninės muzikos pradininku.
- E V. Bacevičiaus muzika turi skriabiniško ekspresionizmo, konstruktyvizmo bruožų, muzika yra atonali ir ateminė.
- F Pirmoji lietuvių dainų šventė įvyko Kaune 1918 m.
- G F. Bajoras sukūrė baletą „Ant marių kranto“.

<i>Taškai (0–4)</i>			
---------------------	--	--	--

6.7. Pažymėkite lietuvių kompozitorius išseivius.

- A S. Šimkus
- B J. Gaidelis
- C J. Kačinskas
- D V. Jakubėnas
- E J. Karosas
- F V. K. Banaitis
- G J. Tallat-Kelpša

<i>Taškai (0–4)</i>			
---------------------	--	--	--

6.8.^{3**} Kurio iš 6.7 klausime paminėtų kompozitorių išseivių 100-osios gimimo metinės minimos 2009 m.? (Šio kompozitoriaus garbei išleista muzikologės D. Palionytės knyga).

<i>Taškai (0–1^{**})</i>			
----------------------------------	--	--	--

6.9.^{**} Ar tiesa, kad E. Balsys redagavo M. K. Čiurlionio simfoninę poemą „Jūra“?

- A taip B ne

<i>Taškai (0–1^{**})</i>			
----------------------------------	--	--	--

³ Dviem žvaigždutėmis pažymėti klausimai skiriami tik specialiajam lygmeniui. Muzikos teorijos ir kompozicijos specialybių kandidatai, atsakę į šiuos klausimus, gali gauti papildomų taškų. Muzikos atlikėjų egzamino darbuose šie klausimai nevertinami.

6.10. Kurioje epochoje susiformavo simfoninės poemos žanras?

- A viduramžių
- B renesanso
- C baroko
- D klasicizmo
- E romantizmo
- F XX–XXI amžiuje

<i>Taškai (0–1)</i>			
---------------------	--	--	--

6.11. Kurioms epochoms priskirtini šie kūriniai? Nurodykite šios muzikos autorius.

	Kūrinys	Epocha	Kompozitorius
A	„Nelieskite mėlyno gaublio“		
B	„Tanhoizeris“		
C	„Bolero“		

<i>Taškai (0–6)</i>			
---------------------	--	--	--

6.12. Kuris iš 6.11 klausime paminėtų kūrinių yra oratorija?

(kūrinio pavadinimas)

<i>Taškai (0–1)</i>			
---------------------	--	--	--

6.13. Oratorija – tai:

- A muzikinis dramatis veikalas, kuriame jungiama vokalinė ir instrumentinė muzika, žodžio bei vaizduojamasis menas, vaidyba, kartais šokis;
- B kelių dalių koncertinis kūrinys orkestrui;
- C didelės apimties vokalinės instrumentinės muzikos kūrinys chorui, orkestrui, solistams, skaitovams, išplėto dramatinio siužeto, skirtas koncertiniam atlikimui.

<i>Taškai (0–1)</i>			
---------------------	--	--	--

6.14. Kuo skiriasi oratorija nuo operos?

- A Oratorija, skirtingai nuo operos, turi siužetą.
- B Oratorijoje, skirtingai nuo operos, jungiama vokalinė ir instrumentinė muzika.
- C Oratorija, skirtingai nuo operos, rašoma lotyniškais tekstais.
- D Oratorija, skirtingai nuo operos, paprastai būna didesnės apimties kūrinys.
- E Oratorija, skirtingai nuo operos, paprastai skirta koncertiniam atlikimui.

<i>Taškai (0–1)</i>			
---------------------	--	--	--

6.15. Koks lietuvių kompozitorius laikomas oratorijų meistru?

(kompozitorius)

Taškai (0-1)			
--------------	--	--	--

6.16. Nurodykite šių operų autorius:

	Opera	Kompozitorius
A	„Porgis ir Besė“	
B	„Sevilijos kirpėjas“	
C	„Bohema“	

Taškai (0-3)			
--------------	--	--	--

6.17. Kurios iš 6.17 klausime paminėtų operų atlikimo akimirka užfiksuota šioje nuotraukoje?

(kūriny)

Taškai (0-1)			
--------------	--	--	--

6.18. Lentelės eilutėje įrašykite vardą ir pavardę kompozitoriaus, kurio gyvenimo ir/ar kūrybos faktai paminėti toje eilutėje.

	Faktai	Kompozitorius
A	Kompozitorius sukūrė simfoninę poemą „Preljudai“	
B	Sulaukęs maždaug 50-ies metų visiškai apkurto ir paskutinius kūrinus sukūrė būdamas kurčias	
C	Sukūrė ir teoriškai pagrindė dvylikos tonų muzikos komponavimo sistemą (dodekafoniją)	
D	Kompozitorius, laikomas impresionizmo muzikoje pradininku	
E	Lietuvių kompozitorius, sukūręs pirmąją lietuvišką operą	

Taškai (0–5)

6.19. Kurie metai laikomi operos žanro gimimo metais (sukurta pirmoji *dramma per musica*)?

- A 1410
- B 1597
- C 1685

Taškai (0–1)

6.20. Kuriuo natų pavyzdžiu užrašyta dodekafoninė muzika?

A	B

Taškai (0–1)

6.21. Koks muzikos kūrinys užrašytas 6.21 B natomis?

(kompozitorius, kūrinio pavadinimas, tonacija *, op. **, Nr. **)

Taškai (0–2(3*)(5**))

- 6.22. Kuriai muzikos epochai priskirtini lentelėje pateikti faktai? Atitinkamoje eilutėje įrašykite epochos pavadinimą.

	Faktai	Epocha
A	Susiformavo pagrindinė simfoninio orkestro sudėtis	
B	Giesmių muzika buvo užrašoma neumomis	
C	Sukurtas muzikinės dramos žanras	
D	Gimė ir kūrė Antonio Vivaldi	
E	Susiformavo neoklasicistinis stilius	
F	Susiformavo nacionalinės kompozitorių mokyklos	

Taškai (0–6)

- 6.23.* Lietuvių kompozitorius _____ savo kūryboje naudojo archaiškus liaudies instrumentus ir net „skambančius objektus“ – akmenis, vinis ir t. t.

Taškai (0–1*)

- 6.24.** Lietuvių kompozicinės mokyklos įkūrėju laikomas kompozitorius _____ (1884–1948).

Taškai (0–1**)

- 6.25.** Kas tapo 2008 m. Nacionalinės premijos laureatu už „muzikos klasikos ir modernių formų jungtis“?

Taškai (0–1**)

6 užduoties taškų suma (0–51(53*)(+6**))

Taškų suma už muzikos istorijos ir teorijos testą **86(90*)**

VERTINIMAS

TESTAI	MAKSIMALUS TAŠKŲ SKAIČIUS	VERTINTOJŲ SKIRTI TAŠKAI	
		I	II
Muzikos istorijos ir teorijos testas			
1 užduotis	4		
2 užduotis	9		
3 užduotis	5 (7*)		
4 užduotis	6		
5 užduotis	11		
6 užduotis	51 (53*)(+6**)		
Taškų suma	86 (90*)		
Galutinė taškų suma			